

ŽÍT, ČI NEŽÍT?

Bio, či nebio? / O loďce, bouři a tichu / Stopem po Švédsku / Babel

Biblická úvaha — Druhý pokus	Aleš Mostecký	4
Žít, či nežít? —		
• Eutanasiie — víme o čem mluvíme?	Š. Špínka, M. Špínková	5
• Může zničený nástroj plnit svůj úkol?	Berend Breman	6
• Eutanazie jako projev úcty k člověku	Adéla Daňhová	7
• Malý princ — literární ilustrace	A. de Saint-Exupéry	7
• Vytas meč a usmrť mě!	Jan Keřkovský	9
Jak to chodí u sousedů — Metodisté a Maják	Ferjenčíková, Benešová	10
Soutěž	Tomáš Groll	11
Povídky — Arnošt, Léto, Hanica	Dagmar Urbánková	12
Ekooko — Bio, či nebio?	Marek Drápal	14
Pařby bez PC — Kontroverzní grafický skvost	Tomáš Groll	20
O loďce, bouři a tichu	Pavel Prejda	21
Taizé zevnitř — rozhovor	Marie Medková	22
Nejtěžší gympl v Praze? — rozhovor se studentem	Tomáš Jun	24
Stopen po Švédsku — cestopis	Miroslav Fér	26
Anna Karenina na divadle? — recenze	Klára Schneiderová	28
Babel — recenze	Olga Ferjenčíková	28
Cimického básně do šuplíku — recenze	Šárka Vlasáková	29
SMS recenze		29
Jsem křesťan a kdo je víc !?? — zpráva	Jan Hrudka	30
Jarní ŠPEK — zpráva	Žofie Cimburová	30
Příloha — Instantní programy	Medková, Junová	
Autor obálky Štěpán Bartošek		

SMRT ZA TREST A Z MILOSTI. NAJDETE PĚT ROZDÍLŮ?

Luboš Kratochvíl

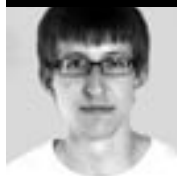
Být, či nebyt? Geniální dramatik William Shakespeare hodil na papír zřejmě nejtěžší otázku na světě. Pro křesťany má zákon, tedy alespoň ten Starý, zdánlivě jednoduchou odpověď: „Nezabiješ!“ Zní to tak jasně, jenže to pokušení zasáhnout...

V otázce života a smrti je moc těžké sahat druhým do svědomí. Ale možná jste taky někdy měli pocit, že smrt je jediným možným trestem pro člověka, který plánovaně a chladnokrevně zavraždil dva lidi. Ale proč za vraždu dvou smrt, a za vraždu jednoho jen doživotí? Neza-

biješ! křičí desatero a já si nakonec říkám - ještě, že tak.

Pohled na člověka, který je už několik měsíců upoutaný na lůžko, dýchá za něj počítačem řízený stroj a jeho bolesti bez úspěchu tiší koňská dávka léků, je asi stejně veselý, jako pohled do cely smrti. Proč ho trápí? Proč ho nenechají v klidu umřít, když je jasné, že už se nikdy neuzdraví. Je to ale opravdu jasné? Desatero křičí: Nezabiješ! Křičí, ale někdy si říkám - bohužel. Nechat žít, či zemřít? Asi nejtěžší otázka i pro Bratrstvo. ■

ÚVODNÍK

Lépe dvěma než jednomu, mají dobrou mzdu ze svého pachtění. *Kazatel 4,9*

...

Také jsou-li dva pospolu, mohou hrát šachy; jak si však má zahrát jeden?

I stalo se slovo Hospodinovo k Jonášovi podruhé: „Vstaň, jdi do Ninive, toho velikého města, a povolávej v něm, co ti uložím.“ Jonáš tedy vstal a šel do Ninive, jak mu Hospodin uložil. Ninive bylo veliké město před Bohem; muselo se jím procházet tři dny. (Jon 3,1-3)

Ale to už tady jednou bylo! Ano, a je to tu zas. Úplně na začátku promluvil Bůh k Jonášovi. A teď se ten začátek jakoby opakuje. Znovu. A přitom nově. Bůh Jonášův je Bohem nových začátků. Zkouší to s námi zas a znova. Nezlomil nad námi hůl, nemávl nad námi rukou, neposlal nás k šípku, ale ke svému dílu. V případě Jonášově byl jeden člověk poslán do Ninive, toho velikého města. Někdo jiný je dnes poslán do jiných velkých měst, do Prahy, Brna, Ostravy, Hradce Králové atd. A další jsou zas posíláni do malých vesniček, které sotva najdete na mapě. Hospodin si s námi zkrátka pořád začíná a nedá si pokoj. Díky Bohu!

Už na samotném začátku promluvil Bůh k Jonášovi, ale on se tehdy rozhodl neposlechnout. Nabral zcela jiný směr, než jaký mu Bůh ukázal. Šel si po svém někam úplně jinam. Teď se po téhle oklice příběh vrací zpět do bodu nula. Když si to člověk tak projde, jsme na tom novém začátku jen díky Bohu. Kdyby šlo jen o Jonáše, ten by se sem rozhodně sám od sebe nevrátil a skončil by kdo ví kde. To Hospodin uvrhl na moře vítr, až se na moři rozpoutala bouře. To Hospodin nastrojil velikou rybu, aby se Jonáš neutopil. A Hospodin rozkázal rybě, aby ho vyvrhla na pevninu. Tak tu teď v písku leží tenhle vyvrhel a zase slyší: „Vstaň a jdi do Ninive!“ Ten příběh o nezaslouženém novém začátku je jedním slovem příběhem o Boží milosti. Zcela bez lidského přičinění, bez našich zásluh. To je milost. Díky Bohu za ní!

To kolečko přes přístav, moře, bouři a velkou rybu snad nebylo úplně zbytečné.

Snad si z toho Jonáš přeci jen něco odnesl, nějaké to poučení. Snad to nebyl úplně ztracený čas. Snad si po mnohých oklikách taky dokážeme uvědomit, že to Boží nasměrování má svůj smysl. Snad navzdory našim

obavám z velkých posláních vezmeme vážně, co to znamená, když s námi je ten, který učinil veliké věci. Když je nablízku Pán veliké bouře a Ten, který přikazuje i veliké rybě, pak se ani veliké město Ninive už nezdá tak děsivé. Tři dny to prý trvalo, než člověk prošel všechna jeho zákoutí. Ale i velkoměsto leží „před Bohem“, ani ta naše lidská mraveniště nejsou vyňata z Božího pohledu a dohledu. I když je něco nad naše síly, ne pak nad síly Hospodinovy.

A tak Jonáš jde, kam ho nasměroval Bůh. Tomu se jednak říká poslušnost, což nám nezní až moc sympaticky, zavání to slepou poslušností a fanatismem. Ale v biblickém podání se takovému jednání mnohem častěji říká víra. Už od Abrahama. Tím, kdo v Písmech říká v různých podobách: „Vstaň a jdi,“ je buď Hospodin, nebo Nazaretský Ježíš, Boží plnoprávný reprezentant či, chcete-li, Syn, anebo Duch svatý. V posledníku to vyjde nastejno, v jaké podobě nás Bůh volá. Rozhodující je naše reakce, víra, případně nevěra v tohle zavolání a jeho neposlechnutí. Jonáš se ve svém rozhodování už jednou „spálil“ a teď stojí u příslovečných „stejných kamen“ podruhé. A tutěž chybu již neopakuje. ■

EUTHANASIE - VÍME O ČEM MLUVÍME?

Štěpán Špinka, Martina Špinková

Euthanasie. Jste pro, nebo proti? To je otázka, na niž dříve nebo později narazí skoro každý z nás. Ale pro co nebo proti čemu máme být? Rozumíme motivům, které se za snahami o legalizaci euthanasie, či naopak za jejím odmítáním skrývají?

Volání po legalizaci euthanasie je sice pochopitelným, ale zkratkovitým, nebezpečným a ve svých důsledcích k neúspěchu odsouzeným pokusem o řešení problémů, kterým je třeba čelit jinak. Měli bychom se poctivě snažit porozumět hlubším motivům, které se za ním skrývají, a vyjasňovat mnohé mýty, jimiž je euthanasie zatížena.

Za rozšířením představy o nezbytnosti euthanasie stojí snaha moderního člověka spojit paradoxně dvojí: na jedné straně vzít svůj život plně do svých rukou, na druhé straně však odpovědnost za toto převzetí přenést prostřednictvím toho, co mu nabízí civilizace a moderní medicína, na jiné. Poněkud zkratkovitě řečeno: tak jako máme v případě nemoci k dispozici odborníky na její zvládnání, tak chceme také v případě blížící se smrti mít odborníky na umírání, kteří nás za pomoci svých farmak a dalších prostředků provedou umíráním co nejrychleji a nejlépe.

Vedle tohoto požadavku na respektování autonomie člověka, který drží v rukou vše, včetně rozhodování o tom, kdy je jeho život u konce, je tu ještě druhý důležitý argument. Apeluje na soucit s druhým člověkem a na právo člověka na pomoc, často je však bohužel také užíván v příliš zjednodušené a utilitární podobě.

Tento argument je pochopitelný, zároveň ale ukazuje na to, že euthanasie nemůže být a není čistě individuální záležitostí. Náš

život se odvíjí ve vztazích, nežijeme izolovaně a jsme druhým čímsi zavázáni, co nelze redukovat na naše vlastní přání.

Strach, nejistota a především volání o pomoc je patrně důvodem každé žádosti o euthanasii. A volání bližního o pomoc v situaci těžkého utrpení nemůžeme prostě ignorovat. Odpovědi na takovou prosbu nemůže být odmítnutí s odůvodněním, že nám něco takového právní řád, lékařská etika, naše svědomí či náboženské přesvědčení nedovoluje. Odpovědi musí být pokus o skutečnou pomoc.

Prvním krokem musí být snaha porozumět tomu, co se za prosbou našeho blízkého (či pacienta) o euthanasii skrývá, jaké je jeho skutečné přání. Vyčerpali jsme všechny ostatní možnosti pomoci? Nevnucujeme mu nějaká svoje řešení, o která nestojí? Víme, v čem opravdu potřebuje pomoci?

S blížící se smrtí přichází strach a úzkost. Strach ze samoty, bolesti, ztráty důstojnosti. Úzkost vyplývající z pocitu prchavosti, ba nesmyslnosti lidského života. Naslouchali jsme dost pozorně úzkostem, často nevyssloveným, často nevysslovitelným? Ptali jsme se poctivě? Pokud ano, učinili jsme první kroky na cestě pomoci. Dalšími pak by mělo být ujištění, že umírající nebude sám, že jej máme rádi a že i jako člověk křehký a nemohoucí má na světě a v našem životě své důležité místo. Můžeme rozmlouvat o jeho životě, hledat v něm to dobré, ohlídat jeho tajemství, pomoci nést zklamání. Můžeme pomoci vyřešit ještě to, co tíží.

Abychom porozuměli tomu, oč vlastně trpící člověk prosí a po čem volá, musíme se ptát, jaké povahy je utrpení, které má být případnou euthanasií odstraněno. Dostupné

a v podstatě velmi alarmující údaje ukazují, že hlavním motivem, který dnes vede k žádostem o euthanasii, není bolest (ostatně dnes v naprosté většině případů velmi dobře zvladatelná, byť zdaleka ne vždy zvládaná), ale jiné důvody: strach ze ztráty schopnosti vykonávat aktivity, které život činily příjemným, obava z nesamostatnosti, ze ztráty důstojnosti a z toho, že budeme druhým na obtíž. To, čeho se bojíme, je tedy především utrpení, které je bytostně spojeno s osamělostí a bezmocností a se ztrátou smyslu života.

Naše poctivé úvahy o euthanasii by měly vždy vycházet ze zamyšlení nad otázkou, zda euthanasie není sice v jistém smyslu pochopitelnou, nakonec však opravdu zkratkovitou odpovědí na volání o pomoc, která by měla vypadat jinak. Za takovou odpovědí se často skrývá naše vlastní bezradnost tváří v tvář utrpení a umírání. Euthanasie sotva může být v takové situaci pomocí v pravém slova smyslu. Hlavní problém skrývající se za narůstající ochotou naší společnosti legalizovat euthanasii tkví patrně v tom, že si nevíme rady s naší konečností a smrtelností, že nedovedeme přáním, prosbám a potřebám trpících a umírajících naslouchat a dobře rozumět a že jim nedovedeme pomoci tak,

abychom jejich utrpení odstranili, zmírnili či proměnili. Sami se totiž utrpení a smrti bojíme, nevíme si rady. Smrt jsme vyhnali ze svého života, ale ona na jeho konci přece stojí a my jsme tím zaskočení.

Utrpení, a zvláště utrpení druhých, je nepochybně něčím, s čím musíme bojovat. Na druhé straně se však musíme ptát, zda hluboká moudrost lidského života (o níž jako by mnohé kultury věděly více než naše, v nejednom ohledu nesmírně vospělá, po této stránce však poněkud „nekulturní“ civilizace) nespočívá nakonec v celoživotní, ba jednotlivé generace překračující kultivaci vztahu k utrpení, ale také k lidské křehkosti, konečnosti a závislosti.

Nemělo by nám být v tomto ohledu poučením již to, že snahy vymýtiti utrpení z lidského života vedly nakonec vždy k utrpení ještě horšímu a tragičtějšimu?

Nespočívá tedy nakonec jedna z nehlubších lidských moudrostí v tom, že umíme ve svém životě spojit obojí: odhodlanost proti utrpení bojovat se schopností utrpení přijmout jako cosi, co k lidskému životu patří, a proměnit je právě tím, že před ním nezavíráme oči?

Nečiní lidský život hlubokým tajemstvím právě toto zvláštní napětí, s nímž se nejpalčivěji setkáváme právě tváří v tvář umírání a smrti? ■

MŮŽE ZNIČENÝ NÁSTROJ PLNIT SVŮJ ÚKOL?

Berend Breman

Eutanazie je téma natolik citlivé, že pokud jste se s ním nikdy osobně nesetkali, raději se k němu moc nevyjadřujte. Nevhodnými názory byste mohli ublížit tomu, koho se téma opravdu týká.

Teoreticky jsme jako křesťané s eutanazií rychle hotoví. Tvé tělo je Božím darem a jako takové ho nemáš právo jen tak odepsat. Ale u lidí, kterých se eutanazie týká, se tento názor rozplývá. Máš přeci od Boha poslání, tady na zemi. Jenže si představ, že je tvé tělo tak postižené, že už s ním nezmůžeš vůbec nic.

Já sám pracuji jako ošetřovatel v domově důchodců postižených demencí. Když vidím, jak se tam snaží některé lidi za každou cenu

držet při životě, ptám se sám sebe, jestli to tak opravdu má být.

Někteří například jsou schopní pozřít jen jablečné pyré napané bílkovinami, aby měli dost energie na přežití dalšího dne. Dalšího dne, kdy už nejsou schopni vnímat svět kolem sebe, kdo je jejich rodina, často sami ani nevědí, jak jíst.

Rychlé rozhodnutí o eutanazii bych ale na základě tohoto všeho nedělal. Zažil jsem i případ někoho, kdo byl téměř mrtvý, bez jediné naděje na uzdravení. A za půl roku byl úplně v pořádku. Denně si s ním povídám a vyprávíme si vtipy. Neumím si představit, že by u něho byla provedena eutanazie. ■

ÚHEL
POHLEDU

Eutanazií se označují různé činy. Někdy se rozděluje na aktivní a pasivní, přičemž pasivní se myslí neposkytnutí lékařské péče, která by vedla k odvrácení úmrtí. Takový čin není nelegální, naopak. Každý pacient v ČR má právo odmítnout léčbu. Toto právo mu zaručuje takzvaná Konvence o biomedicíně, evropský dokument, který český parlament přijal v roce 2001. Lékaři sice mohou bez souhlasu pacienta poskytnout neodkladnou lékařskou péči, pokud pacient nemůže v danou chvíli dát souhlas. I v takovém případě ale musí brát zřetel na případné dříve vyslovené přání pacienta. Praxe, kdy lékaři počkali, až pacient odmítající léčbu upadne do bezvědomí, a pak odmítané zákroky provedli, by tedy podle práva měla být nepřipustná. Konvence o biomedicíně tímto způsobem vyjadřuje úctu ke svobodnému rozhodnutí jedince,

se kterou se ztotožňují. Rozšiřující se možnosti moderní medicíny nemohou stát nad právem odmítnout zásah do vlastního těla. Toto ukončení léčby choroby ale někteří dnes nepovažují za eutanazii. Má člověk právo požádat o pomoc při aktivním ukončení života? Je jistě dobře, že se i v Česku zvyšuje kvalita paliativní péče, která nevyléčitelně nemocným pomáhá zmírnit fyzické i duševní utrpení. Ani ta ale nedovede některým pacientům od nesnesitelných bolestí pomoci. Srovnání s vraždou ani sebevraždou v takové situaci pro mě neobstojí. Prosbu trpícího umírajícího člověka o eutanazii chápu. Čin člověka, který tuto prosbu vyslyší, považuji za odvalu a milosrdenství. Zda aktivní eutanazii dekriminalizovat, to si nejsem jistá. Taková právní úprava by totiž musela být velice precizní. ■

LITERÁRNÍ
ILUSTRACE

MALÝ PRINC, KAPITOLA 26

Antoine de Saint- Exupéry

Byl jsem už jen dvacet metrů od zdi a stále jsem nic neviděl. Po chvíli mlčení malý princ ještě dodal:

„Máš dobrý jed? Jsi jist, že mě nenecháš dlouho trpět?“

Zastavil jsem se, srdce se mi sevřelo, ale stále jsem tomu nerozuměl.

„A teď jdi pryč!“ řekl. „...Já chci zase dolů!“

Podíval jsem se dolů ke zdi a vyskočil jsem! Proti malému princovi se tam zvedal jeden z těch žlutých hadů, kteří vás v půlminutě sprovodí ze světa. Sáhl jsem do kapsy pro revolver a rozběhl jsem se. Ale had, sotva mě zaslechl, vklouzl tiše do písku, jako opadá tryskající pramen, a bez velkého spěchu se protáhl mezi kameny, zanechávaje za sebou lehký kovový šelest.

Doběhl jsem ke zdi právě včas, abych zachytil do náruče svého malého prince, bledého jako sních.

„Copak to znamená? Ty se teď dávaš do řeči s hady?“

Sundal jsem mu zlaté žlutý šátek, který věčně nosil na krku. Smočil jsem mu spánky a dal jsem mu napít. Neodvažoval jsem se ho teď už na nic ptát. Díval se na mne vážně a objal mě kolem krku. Cítil jsem jeho srdce tlouci jako srdíčko postřeleného, umírajícího ptáčka. Řekl mi:

„To jsem rád, žeš přišel na to, co tvému stroji chybí. Budeš moci domů...“

„Jak to víš?“ Právě jsem mu přicházel oznámit, že proti všemu očekávání se mi práce zdařila. Neodpověděl na mou otázku, ale dodal:

„Já se dnes také vrátím domů...“

„Mám to mnohem dál... A mnohem nesnadnější...“ ■

překlad Zdeňka Stavinohová, Albatros, 1977

ŽÍT, ČI NEŽÍT?

ANKETA

POVAŽUJETE EUTANAZII ZA VRAŽDU? ZA JAKÝCH OKOLNOSTÍ?

Jaromír Plíšek,
velvyslanec ČR
v Maďarsku, 52 let

Za vraždu asi ne. Smrtící injekci bych nikomu nepíchal. Nakolik ale máme nejvyspělejší technikou uměle bránit starému nemocnému člověku „normálně umřít“ si jist nejsem.

Jan Hrudka,
editor MF DNES,
50 let

Za všech okolností. Euthanasie je dnes snad jakýmsi fenoménem, o kterém se hodně hovoří, takže může přitahovat. Jenže my jsme si život nedali, byl nám darován a jsme za něj Bohu odpovědni. Takže nemáme právo ho ukončit.

Eva Erbenová,
spisovatelka,
76 let

Eutanázie je za určitých okolností dobrodiním, a jako vše závisí na správném rozhodnutí. Osvobodit beznadějně trpícího člověka je dobrý skutek.

Mikuláš Vymětal,
pražský farář pro
mládež,
35 let

Občas se bojím vůbec projevit názor, aby mě nezavraždili zuřiví

odpůrci euthanasii. Tzv. čistá, přímá euthanasie, která znamená dobrou smrt díky pomoci v umírání, tedy bez zkrácení života, je něco, co bych si jednou přál i pro sebe.

Jaroslav Hutka,
hudebník,
59 let

Ztratili jsme vztah k narození i ke smrti a to nás vede k hysterii, neboť se považujeme za ty nejvýznamnější na zemi a přitom přes vlastní vznik a zánik nemáme žádnou kontrolu. Snažíme se proto nalézt alespoň definitivní odpovědi. Tak vznikají pojmy jako je eutanázie. Ale pro zjednodušení tajemství života asi žádná jasná odpověď není.

Včelka Mája,
dělnice,
95 let

Tohle my včelky řešit nemusíme. U nás stojí otázka jinak: „Bodnout žihadlo? Nebo nebodnout?“ A stejně nakonec rozhodnou pudy.

Majka Horníková,
prodejčynie časopisu
NP, který pomáhá
lidem v nouzi,
46 let

Myslím si, že má smysl udržovat člověka při životě. A i kdyby si přál umřít, je to stejně vražda, potom...

Honza 38:	Pokud jsou provedeny správně tzn. ve shodě s mým svědomím a citěním, tak to vražda není.
Mirek 30:	Pokud někdo euthanasie zneužije, tak se stane vraždou, jinak je lepší ji vykonat než, aby se někdo trápil.
Juraj 20:	Euthanasie v případě, že někdo opravdu trpí a chce zemřít vraždou není.
Pavla 26:	Euthanasii stejně jako sebevraždu naprosto neodsuzuji naopak, dívala jsem se jak roky umírala připoutaná na lůžko kamarádka mých rodičů s bolestmi, na které bylo každé morfium krátké a s nulovou nadějí na uzdravení.
Jiří 27:	Asi jo. O politování hodném zabití bych mluvil asi v těchto případech, jestliže by již nebyla žádná šance návratu umírajícího do jakž takž bdělého života a umělé udržování při životě by se již týkalo jen biologické stránky.
Tomáš 23:	Nepovažuji je za vraždu, naopak bych euthanasii legalisoval.
Pavla 33:	Nevím. Eutanazie se snadno může stát vraždou. Je potřeba s ní zacházet velmi opatrně. Snahu pomoci umírajícímu vítám. Je to však vždy eutanazie, co umírajícímu, může pomoci?
Tomáš 22:	Eutanazie pro mě není vražda, pokud je chtěná. Lepší to ukončit, než být mimo.

Otázka příště: „ Co je pro Vás projevem vulgarity?“ Odpovědi pošlete na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 25. 8 . 2007.

VYTAS MEČ A USMRŤ MĚ!

Jan Keřkovský

“Vytas meč a usmrť mě!” nakázal svému zbrojnoši Abímelek (Sd 9). Sdělil i důvod: “Ať o mně neříkají, že mě zabila žena.” Bojovníku Abímelekovi totiž jedna dáma předtím svrhla na hlavu mlýnský kámen a jeho pozemská pouť se kvapem chýlila ke konci. Zbrojnoš ho tenkrát poslechl. V 1 S 31 poručil totéž svému zbrojnoši i král Saul, tentokrát v obavě, aby ho - již smrtelně postřeleného šípem - nezabili “neobřezanci”. Tenhle zbrojnoš však neposlechl, a tak Saul nalezl na meč a ukončil svůj život sám. (V následující kapitole se však objeví muž, který vypráví, jak Saula na jeho přání zabil; ale to vyprávění ho přijde dost drahé.) Občas se tedy v bibli najde někdo, kdo po někom žádá svou vlastní smrt. Abímelekovi ani Saulovi nejde o zkrácení fyzického trápení, nýbrž o to, aby nepadli do rukou někomu nepřátelickému. Dlužno podotknout, že to bible

pouze vypráví a nedává k tomu žádné (mravní) hodnocení: těm, kdo o svou smrt žádají, nesnižuje známku z chování. Ovšem muže, jenž vypráví, jak Saulovi vyhověl a zabil ho, stojí to vyprávění krk.

“Lépe, abych umřel, než abych žil!” křičel také Jonáš a rovnou na Hospodina (Jon 4): Ukonči to, nestojím o svět plný tvé milosti. (Tady už hodnocení máme: není dobré, co Jonáš říká.) I apoštol Pavel “touží po smrti”, ale naštěstí po nikom nežádá, aby ho propíchl či jinak ubezdušil. Píše: Život je pro mě Kristus a smrt je pro mě zisk. Toužím odejít a být s Kristem, ale zůstat naživu, to zas je potřebnější kvůli vám a kvůli další práci (Fp 1). Napsal to ve chvíli, kdy měl asi všeho až po krk. Ale neměřil svět jen podle sebe: ať životem, či smrtí, jen když bude oslaven Kristus. Budu-li žít, umřu-li, ať to (jedno, či druhé) prospěje lidem pro Krista. ■

S Evangelickou církví metodistickou (ECM)

se Bratrstvo seznamovalo poměrně s obtížemi. Pro návštěvu jsme vybrali farnost v pražské Ječné, kde sídlí superintendent - hlava ECM v Čechách. Stejně jako bychom asi i na Evangnetu našli spoustu neplatných informací, zmátla nás zpráva na www.umc.cz, podle níž se mládež měla scházet v pátek v 18:00. Včas jsme ale dostali varování, že se už neschází mládež, nýbrž pouze dorost, a to v 15:30.

Po týdnu tedy sešla naše reportéřská dvojice Adélka – Olcha po točitých schodech do komunitního centra Maják v očekávání, že strávíme odpoledne mezi metodistickými konfirmandy. Při domluvě návštěvy ale došlo k nedorozumění a paní vedoucí byla naší přítomností zaskočená. Vysvětlila nám, že dorost je skupinka dětí mezi 12 – 13, které by naše přítomnost rušila. Je pravda, že přítomnost neznámého dospělého asi formování vztahů mezi dětmi neprospívá a v Majáku se snaží se svým dorostem pracovat důsledně. Jenže co teď? Mají metodisti vůbec mládež?

Poté, co jsme poněkud zmateně zase vyšly ven, všimly jsme si, že k oněm schodům do suterénu míří člověk přibližně našeho věku, a rozhodly jsme se tedy zkusit štěstí ještě jednou.

Na církevní příslušnosti nezáleží

V útulné společnosti šálků a varné konvice v malé kavárně jsme vytrhly z učení Slava s Míšou, když jsme se zeptaly, jestli se u metodistů schází nějaká mládež. Slavo studuje ETF, a i když bylo znát, že mu je naše novinářské vyptávání trochu proti srsti, velmi ochotně nám začal vysvětlovat, že sice nemají přímo oficiální mládež, ale každý týden se schází a sledují společně pořad Exit 316. Jak to probíhá? „No tak nejdřív se hlavně najíme. (Něco prý vždycky zbude i na pozdě příchozí: -).) Pak se díváme na Exit a následuje diskuze – probíráme, co jsme viděli. Nejdůležitější je ale pak po sobě umýt nádobí.“ Na sledování Exitu chodí mladí ze všech možných církví, každý týden se skupinka trochu obměňuje, lidé vodí kamarády. Klasická metodistická mládež ale v Praze v současnosti není. Zajímavé bylo, že ani Slavo není přímo metodista: „Já jsem slovenský luterán, který u metodistů učí Američany češtinu:-).“ Souvislost se Slovenskem není náhodná – čeští a slovenští metodisté společně tvoří samostatnou jednotku, takzvanou konferenci. Zjistily jsme však, že se mládež do života metodistického sboru přeci jen zapojuje: „Sice nejsem členem sboru, ale když měla mládež pořádat hohoslužby, byl jsem mezi oslovenými taky.“

Maják

Když jsme se rozhlížely po prostorách, které plynule přecházely v počítačovou a sportovní místnost – ping-pongový stůl a horolezecká stěna by nás před pár lety nejspíš hned zlákaly – nepoznaly bychom snadno, že jsme v křesťanském zařízení. V komunitním centru pracuje několik členů metodistické farnosti a například angličtinu učí dobrovolníci z Ameriky, kteří do Čech jezdí „na misií“, hlavně se ale Maják zaměřuje na sociální službu – je střediskem křesťanské pomoci (mezi níž spadá např. i mateřské centrum). A právě tady se odehrává většina práce s mládeží – odpoledne se sem dá přijít, popovídat si, něco si zahrát, nebo se postupně i zapojit například do činnosti tanečního sdružení Paprsek.

Bez Majáku by mládež v Praze byla trošku v krizi

Díky Majáku totiž fungují Royal Rangers. Ty jsme poznaly skrze jejich vedoucího přezdívaného Mošt, který byl zrovna také v kavárně a hned nás zval na úterní schůzku. Dalí by se popsat jako odrůda křesťanských skautů, která je v podstatě obdobou církevní mládeže, jen zaměřenou na přírodu a společné zážitky (<http://35ph.royalrangers.cz>). Filip

Gärtner, pracovník centra Maják, ale zavzpomínal, že když uvěřil on, dostal se do sboru právě přes mládež. Sbor mu tehdy připadal odtazitý. Naopak dnes se mládež schází jen na tom Exitu. „Je tu generační přerod – moje mládež vyrostla, mladší jsou v malých skupinkách. Dřív fungovaly domácí skupinky u lidí doma, to se dnes ale mění. Dnes lidé chodí hlavně v neděli, do kostela.“

Na Poušti

I pro metodistické mládežníky ale existují společné akce – u Tábora je středisko zvané Poušť, kde se hlavně v létě pořádají různé akce pouze pro česko-slovenskou mládež, které mohou trvat až týden. A kdybyste někdy byli v Praze blízko I.P.Pavlova, a měli v hrdle poušť, zajděte do Majáku na čaj – za sedm korun určitě dostanete i vlídné slovo stejně jako my! ■

SOUTĚŽ

TAK KOLIK NÁS TEDA JE?

Tomáš Groll

Vrcholem mládežnického roku je Sjezd mládeže – akce s největší účastí, nejdelší a nejnáročnější přípravou a s nejvíce programy. Rozpočet okolo půl milionu korun. Největší příležitost k setkání lidí z celé republiky. Na Sjezdu by neměl opravdu nikdo chybět. Počet účastníků Sjezdů kolísá. Přitom ve sčítání lidí, domů a bytů v roce 2001 se přihlásilo k ČCE ve věkovém rozmezí 15 – 19 let 3630 lidíček a mezi 20 a 29 lety 9339 lidí. Sjezdy, které se konají v Čechách, mají dlouhodobě nižší účast než Sjezdy, které se konají na Moravě (že by se Moravákům nechtělo cestovat?). Dalším fenoménem je

trvale se snižující účast od začátku nového tisíciletí.

Otázka tohoto čísla zní: **Jaká byla největší dosažená účast na Sjezdu (nejen) evangelické mládeže?**

Své odpovědi zasílejte na adresu redakce do 25. 8. 2007.

Odpověď na otázku z minulého čísla: Největší vzdálenost mezi sjezdovými městy je 338 km. Přesně tolik kilometrů to je vzdušnou čarou ze Vsetína do Plzně. ■

Jste v Rožnově na náměstí. Je teplo, léto. Pod borovicemi jsou seřazena kola turistů, kteří si přišli prohlédnout skanzen a koupit si haferovou zmrzlinu k Trčkům. Všechno voní vyprahlým létem a jehličkami borovic.

Někdo na vás zařve: „Hej, Maňo, vitaj! Už sa zase flákáš?“

Ne, to je Arnošt.

„Tož nevidíš mňa?“

Ale jo, vidím. Dál pokračuju kolem výkladu s hračkama, zrychluju. Arnošte, myslí si, že sis mě s někým spletl; přeci jsi mě nejméně tři roky neviděl – mám delší vlasy, přibrala jsem...nespletl si mě; tahá mě za rukáv.

„Tys přibrala, ne?“

Rudnu. Všichni lidé na náměstí, paní od zmrzliny, pan Huba, můj nadřízený, který zrovna teď, zrovna teď vychází ze železářství. „Dobrý den.“ Všichni vidí, že jsem přibrala.

„Tys přibrala tak sedum osum kilo, ne?“

„Ahoj Arnošte, musím tady do potravin. Potravin y zmizely. Proč zrušili zrovna tyhle potraviny? Jdu do květinářství. Arnošte, to nemyslíš vážně – copak ty potřebuješ něco v květinářství?“

Zeptala jsem se na něco, v co jsem doufala, že mít nebudou: „Dvě cibule hyacintů, prosím.“

Proboha proč to mají? V létě je to přeci úplně nesmysl! Prodavačka se taky tak tvářila, že je to trochu nesmysl...

Arnošt si koupil pytel se žrádlem. Pro psa. Je toho obrovský balík, táhne ho na zádech.

„Arnošte, já musím na vlak.“

„Ale šak já jedu přecaj stejným vlakem!“

Čeká nás dlouhá, společná cesta.

Ptá se mě na sestry, bratra, maminku. „Co kráva? Mléko estě prodáváte?“

Řve. S pytlem na zádech. Už je to jedno – všichni lidé na náměstí, v obchodech, na lavičkách, celý Rožnov ví, kdo je můj příbuzný. Ano, to je můj bratranec: Arnošt Sviták.

Ale lidi, doufám, že si nemyslíte, že vás ani nenapadlo, že třeba tohle by mohl být můj nápadník!

„Maňo, tak mňa napadá, esli ten tvůj nepotřebuje nějaké traverzy?“

Maňo! Jmenuji se Marie. Marie!

Začíná pršet? Ne, rozrthl se pytel s granulami a sypou se po Arnoštových zádech na zem.

„To je šmejď. Idu to reklamovať!“

„To bys měl, Arnošte, to bys měl, ve všem by měl být pořádek! Tak naschle, Arnošte!“ ■

Je dusno. Je takové dusno a horko, že tatínek Madlenky sedí ve sklepě, pije pivo a nevychází. Babička stojí ve dveřích na dvůr, pohupuje se ze strany na stranu a hrozí koštětem psovi, že esli eště raz zaštěká, dareba, že ho požene: „Je to darmoštěk a psisko nenažrané. A kočka? Škoda mluvit

– enem to žere, všechno to enem žere. A co ta kura? Tož Madlenko, podivsa na to, tožta jaktěživo nenechá nic tým iným! A ta chromá? Šak ona je úplně chromá, to je taká chuděra! Ony jí nic nenechajů. Mucha! Ideš! Co je jí? Je jakási mřtvá.“

Masařka leze líně po zábradlí, potká jinou, pustí se do sebe a obě skončí na zádech. Dlouho tak leží a nic.

Maminka sedí u květovaného ubrusu: „Šak ich nechte, mamko!“ – měkkýma rukama vytlačí pecky z višně; štáva jí stěká k loktům a na obličejí má červené pihy.

Pod zastříkanou mísou leží Zemské noviny. Na Madlenku vyčuhuje promáčený titulček: Věra Chytilová je s postupujícím věkem stále drzejší.

Přijde jí to tak směšné, ale nemůže, nemůže se ani smát; sedí přilepená k plastovému křeslu a její malá Ivanka jí konvičkou polévá lýtka. Skrz větve jabloní vidí paní Ibe-sovou – je vyložená v okně, prsa převěšená přes parapet, naducanou ruku vystrkuje ven – podává si cibulový hrneček s kávou; potí se a komentuje dění venku: „Šak sa na tých kolách zmordujete!“

Ale kdepak – cyklisté vypadají, že se jim šlape dobře, že je jim příjemně; jsou červení a za zatáčkou je z toho všeho trefí šlak. ■

Vždycky jsem se divila, že Hanici nevdal, jak moc ta branka vrže – branka do zahrady. Chodila jí každý večer sekát futro pro králíky.

Kosila velmi obratně; pak shrabala, naložila do koše.

Vrchovatý koš popadl její bratr. Nemluvil. Bez jediného slova prošli vrzající brankou a zmizeli za zatáčkou. Každý večer. „Proč by mluvili? Šak Hanica je hluchá!“

Maminčino vysvětlení všechno proměnilo. Promítala jsem si, jak Hanica seče – neslyší; neslyší, jak kosa zajíždí mezi stvoly, jak tráva padá po pořádku k zemi, jak hrabe, jak se jí plní koš; neslyší, jak šoupe nohama o užaté stvoly. Je stará, nohy už se jí nezvedají. Neslyší bratra, jak jde pro koš a neslyší ani příšerně vrzající branku. Tož co by ju mazali? Co jí je po tem? ■

Podle profesora Štěpána Svačiny z I. lékařské fakulty Univerzity Karlovy zdraví ovlivňuje ze 70 procent strava a pohyb a zhruba po 15 procentech zděděné předpoklady a kvalita zdravotní péče.

Ovšem definovat zdravé jídlo je složité, a tak by nám mělo jít především o pestrost stravy. Statisticky tak budeme mít zaručeno, že nebezpečných výrobků nespotřebujeme příliš mnoho. Ovšem spoléhat pouze na náhodu nestačí. Podívejme se tedy na některé faktory, které ovlivňují zdravotní nezávadnost potravin.

Dejme tomu, že máte babičku, která chodí do sboru ČCE v Libiši. Chová na zahradě slepice, krmí je kvalitním zrním a posílá vám zdravá domácí vejce. Ale jsou opravdu zdravá? Bohužel ne, pracovníci veterinární správy, kteří odebrali vzorky slepičích vajec od tří soukromých chovatelů konstatovali jediné: „Z hlediska zdravotní nezávadnosti jsou všechny analyzované vzorky nepoživatelné.“

Čili **poučení první:** *Babičky nepěstovat v okolí chemičky.*

Pojďme tedy do obchodu a kupme to nejlepší: šunku. Doma vytáhneme lupu a přečteme složení: voda, rostlinná bílkovina, maso 12%, E249, E250, E450, E451, E452, E621, 622,... Co vlastně jsou tahle éčka? Podívejme se na pár z nich detailněji:

E249-E252 - dusitany a dusičnany, které na jedné straně zlepšují chuť, barvu a zpomalují oxidaci tuků, na straně druhé z nich při smažení vznikají prudce karcinogenní nitrosloučeniny, reagují s hemoglobinem a ten pak ztrácí schopnost přenášet kyslík.

E338,E450,E451 - kyselina fosforečná a fosforečnany, tradiční součást Coca-Coly, emulgátory a látky vázající vodu mohou způsobit vyplavování vápníku z těla. Např.

dívky, které pijí hodně Coca-Coly, jsou náchylnější ke zlomeninám.

E621, E622 - glutamany, zdroj páté chuti tzv. umami (chuťový receptor byl objeven až v roce 2000), současně kontroverzní látka, která může vyvolat astmatický záchvat a ničí nervové buňky novorozenech myši. Podle nejnovějších výzkumů WHO prý neškodná...

Poučení druhé: *Dobře si pročíst složení.*

Někteří lidé hlásají: jediná správná cesta je cesta zeleninová, maximálně ryby. Jenže se zeleninou si doneseme domů i pesticidy (karcinogenní postřiky proti živočišným škůdcům), herbicidy (rovněž jedovaté postřiky proti pleveľi) a k tomu ještě dusičnany popsané výše. A ryby? Ty jsou plné těžkých kovů. Koncentrace rtuti obsažené v mase ryb může postačit k poškození centrálního nervového systému novorozenců. Nezávislé zdroje uvádí, že je v současnosti takto postiženo 60 000 dětí ročně.

Zmatení náhle vidíme světlo na konci tunelu - biopotraviny. Pěstované bez chemie, v souladu s přírodou, s výrazně vyšším obsahem stopových prvků a vitamínů, šetrné ke zvířatům. Bohužel i tady musíme říci ono „jenže“. Českých biopotravin je totiž málo a tak biohrušky z itálie, bioceler z Rakouska či biorajčata ze španělska nejsou vůbec „eko“. I zde platí zlaté pravidlo ochrany ŽP: myslí globálně, jedne lokálně. Nemluvě o tom, že jsou potraviny předražené.

Není nic jednoduššího, než rozorát betonové stání pro auto, které nepotřebují od té doby, co jezdím na kole :-), a zasadit vlastní brambory, okopat asfaltový chodníček a nasít salát, mrkev a cibuli.

Poučení třetí: *Zkuste zahrádkářen!* ■

<http://www.mesicbiopotravin.cz/?o=1&g=2>

INSTANTNÍ PROGRAMY

PROSTÝ BIBLICKÝ PROGRAM

J 5,1-18 - UZDRAVENÍ U RYBNÍKA BETHESDA Marie Medková

Obsah: naděje, otevřenost pro Boží slovo

Pomůcky: lístky pro rozdělení do dvou skupin a čepice na losování

Postup: Předem připravíme lístky s nápisem „A“, „B“ odpovídající počtu hráčů (lze použít klasické hrací karty, účastníci se rozdělí na černé a červené). Program začneme přečtením textu. Na něj navazuje diskusní hra. Hráči se rozdělí do dvou skupin. Skupina A (červení) bude argumentovat negativně, B (černí) pozitivně. Při dalším tématu si role vymění. Přednesete otázku a dáte skupině minutu na poradou. Potom skupiny střídavě předkládají argumenty. Skupina, již argumenty vydrží déle, získává bod. Pokud skupiny argumentují obě až do konce časového limitu (cca 5 minut na otázku), získávají bod obě. Po zkončení hry přečtete úvahu. Místo hry lze využít otázku k textu.

Otázky k diskusi: Co je pozitivní/negativní v životě tohoto dlouhodobě nemocného? Co pozitivního/negativního přináší změna do života? Co pozitivního/negativního v odvaze zkusit něco prospěšného, leč riskantního? Co je pozitivní/negativní na pravidlech?

Otázky k textu: Jaký je vztah dlouhodobě nemocného k jeho nemoci? Jak se většinou takový člověk cítí? Proč se Ježíš ptá, zda chce být muž uzdraven? Odpovídá mu muž na otázku? Chce být muž uzdraven? Proč se okolí zlobí nad uzdravením? Mys-

líte také určitým zajetým způsobem? Zažili jste někdy, že vám někdo/něco otevřel nové obzory/nové úhly pohledu?

Úvaha: Chceš být zdravý? Otázka zní absurdně. Kdo by nechtěl? 38 let, to je příliš dlouhá doba. Člověk si pomalu zvykne na svou nemoc a bezmoc. Na pohrdání. Na výdělek z žebrání. Na zhoršování stavu. Proč ještě na něco čekat? To by nebyl optimismus, ale hloupost. A najednou otázka: Chceš být zdravý? Opravdu chceš? Po těch letech, za která sis zvykl tahle žít. Ve společnosti pohrdaných s jejich životním stylem. Uvědom si, jaká by to byla radikální změna. V okamžiku se staneš plnoprávným členem společnosti. Krom radosti z uzdravení ti to přinese i povinnosti. A nový start z ničeho. V tvém věku. Jsi připraven na tak velkou změnu?

Muž vysvětluje. Ale ano, chce opravdu do rybníka, ale nemá nikoho, kdo by ho tam odnesl. Není tu jen pro žebrotu. Je jen sám a bez pomoci. Zdravý ale opravdu chce být. Je otevřen pro změnu. Nevzdal se. Stále ještě doufá v uzdravení. Možná vy byste mě tam mohl odnést?! Abych byl konečně zdravý. Uzdravení ale přichází z jiné strany a zcela jinak, než si to muž celá léta představoval. Ne z rybníka, ne ponořením do vody. Od neznámého muže a kdo ví jak. Muž neví, kdo ho uzdravuje. Není uzdraven na základě víry v Boha nebo Ježíšovu autoritu. Nevysmívá se Ježíši: „Co to plácáš, chyt mě a odnes do rybníka.“ Zkusí vstát. Odváží se nesmysl-

ného, protože doufá. Dostává nečekané. Ta otevřenost pro nové dění a proměnu života až překvapuje. Ale je vlastně logičtější než vzdát se a zavrtat na své pozici. Nevíme, kdy odkud, skrze koho potkáváme dění proměňující náš život. Důvěra a otevřenost novým věcem. Odvaha zkusit. Přinesly změnu a nový život. Pro nemocného byl Ježíš člověk, jakých viděl tisíce za ta léta své nemoci. Neví, že právě skrze tohoto člověka se setkává s Bohem. Ani my toto většinou nepoznáváme. Většinou si ani neuvědomujeme, že setkávání s Bohem není nutně mystický zážitek. Nedělní záležitost, spoutaná s modlitbou nebo liturgií. Přichází - podle nás - nečekaně. Překvapivé, neočekávané, kříží naše plány, představy. Tak nečekaně, že se muž ani nestihne zeptat, kdo ho uzdravil.

Odpověď „Ano, chci“ může znamenat mimo radost, problémy, nutnost učít se nové věci, nové cesty, způsoby přemýšlení. A ne všichni jsou připraveni změnu přijmout. Okolí také nemusí být připraveno. Pro spořádané věřící v příběhu je uzdravení trnem v oku, protože porušuje pravidla. Děje se, kdy nemá. Tím pravidla zpochybňuje. V sobotu se má odpočívat, už celá staletí! Nevidí právě uzdraveného člo-

věka. Tu radost a naději, která z události srší. Vidí jen, že ten člověk porušuje pravidla. Udivuje mě, že okolí se vůbec nediví nad zázrakem, nejásá, nebojí se Ježíše. Nic. Jde mu jen a jen o pravidla - sobota a nerouhání se. Uzdravení vůbec neberou v potaz. Uzdravení vyvolá skandál vlastně jen kvůli nevhodné době. Je to jako když někdo úspěšně vede klub pro děti z ulice a lidé ze sousedství volají na policii, že je klub příliš hlučný. Druzí jsou jim jedno. Vidí jen svůj klid, klid svého srovnaného, nalinkovaného světa.

Ježíšův argument jen přilévá olej do ohně. K porušování soboty se přidává rouhání. „Bůh pracuje neustále, proto i já uzdravuji, když je třeba.“ Tohle sdělení počestní věřící neslyší. Slyší jen: „Bůh je můj Otec“, rouhání. Slyšet výběrově. Slyšet, jen to, co chápu. To není správná cesta, ale je to lehčí cesta.

Modlitba: Pane, dej ať se nenechám spoutat a oslepit našimi zákonitostmi tak, že se nedokážu dívat na věci z jiného úhlu. Dej, ať otevírám své oči a srdce pro nové. Chci se nechávat překvapit. Děkuju, že to s námi nevzdáváš. Amen

Zazvoní zvon

P Jun

podle P. Simona: (I Am a Rock)

A

1.-2. Za zvo-ní zvon,

4 D A

zvon zči - sté - ho ne - be zvo-ní

7 h E D A

zvon kji-třní - mu kle - ká - ní.

11 h cis h cis

1. Ko lik že je ho-din? To Bůh ro - vná čas, čas, co
2. I ví - tr se ztí - ší ten, co vše-chno ví za mo-

13 h D E D

bě-žel mi-mo, čas, co bě-žel vnás. Za-zvo-ní zvon,
řem se ztra-tí kdo to do-po - ví? za-zvo-ní zvon,

15 A E7 A

ne-be-ským rá - - - - - nem.
ne-be-ským rá - - - - - nem.

INSTANTNÍ PROGRAMY

JÁ A BŮH

Miriam Junová

„Kroužím kolem Boha, kolem prastaré věže, a kroužím tak celá staletí;

a ještě nevím: jsem sokol, bouře nebo píseň“ Rilke

Pomůcky: tužky, papírová kolečka (1 kus pro každého), zelené a červené obdélníčky (po 3 kusech na osobu)

Počet osob: libovolná velikost skupiny

Cíl: V citátu Rilke mluví o našem úsilí najít střed v našem životě, přiblížit se tomu středu.

Jsou doby, kdy cítíme intenzivně blízkost Boží. Jsou doby, kdy se nám Bůh zdá vzdálený.

Cílem tohoto „cvičení“ je tuto myšlenku sledovat a ptát se současně, co nás od Boha vzdaluje, co nás přibližuje.

Popis hry:

Hra má dvě části. V první části budeme mluvit o tom, jak jsme vzdáleni od Boha, v druhé o tom, co nás od něho vzdaluje a co nás dostává k němu.

1) Potřebujeme velkou plochu. Na jednu stěnu umístíme lístek „Bůh“. Každý dostane lístek (papírový kruh). Napíše na něj svoje jméno a má úkol někam umístit svůj lístek, aby to odpovídalo jeho pocitu (jak to má s Bohem, jak daleko od něj, jak orientovaný). Lze se přitom orientovat oproti druhým nebo podle vlastního pocitu... Čeká se na všechny, až to udělají...

2) Pak každý dostane tři červené kartičky a tři zelené.

Na zelené se napíše, co by bylo důvodem, abychom se Bohu dostali blíž. Na červenou, co nás drží dál od Boha. Kartičky položíme ke svému jménu. Každý přečte, co má napsáno na svých kartičkách.

V běhu hry lze lístek posunout dál nebo blíž.

Upozornění: Pro mnoho účastníků to bude asi těžké. Bude potřeba dodat jim odvalu, aby se o to pokusili. Důležité je, aby v první části každý byl „sám pro sebe“ a až v druhém kroku se vyslovuje k druhým. Každý se musí dostat ke slovu.

Tip: Lze mluvit o pocitech, které měli účastníci během hry.

Co ti bylo těžké, co ti připadlo snadné?

Co tě vedlo dát svůj lístek tam, kde je?

Co tě napadlo při čtení karet?

Chcete si navzájem něco říci?

mezi námi

sjezd (nejen) evangelické mládeže
27. – 30. září 2007 | Litomyšl

start ▶▶ **čt 27. 9. 2007** ▶▶ divadlo, koncerty
stop ▶▶ **ne 30. 9. 2007** ▶▶ bohoslužby

🗨️ přednášky & dílny

- Předkrm ▶ sport & hudba
- Různé komunikace evangelia ▶ Michal Šourek
- Komunikace neslyšících ▶ Jan Fikejls
- Neuvízni v síti ▶ Petr Tomášek
- Bratrstvo forever ▶ Marie Medková
- Umí televize mluvit? ▶ Magdaléna Trusinová
- Jak nás ovlivňují média ▶ Michal Osuský
- Komu – nic – a – ce ▶ Jaroslav Pechar
- Bible jako komunikační kanál ▶ Martin Prudký
- Kázání jako komunikace evangelia ▶
 - ▶ Hana Chroustová, Marie Medková
- Hlaďte svého partnera víc než svou počítačovou myš! ▶
 - ▶ Kateřina Soudná
- Verbálně o neverbální komunikaci ▶ Jaro Křivohlavý
- Neverbálně o neverbální komunikaci ▶ Milena Klinecká
- Rodina – jak v ní přežít ▶ Jana Klumparová
- Potkali se u Jeruzaléma ▶ Pavel Hošek
- Modlitba ▶ Jan Jun
- Teď anebo nikdy! O moderní evangelické misi v ateistickém Česku ▶
 - ▶ Roman Mazur
- Hudební dílny (vokální & instrumentální) ▶ Ladislav Moravetz

👁️ divadla & filmy

- Mysteria buffa ▶ divadlo Viti Marčíka
- Zubařovo pokušení ▶ U.S. Marvin
- divadlo z **Divadelního kurzu**
- Nesmírně vydařený večer ▶ Martin Balcar
- Za hranicí ticha ▶ film
- Životy těch druhých ▶ film

📢 koncerty

- KSV** (a další...) ▶
- Rainbow Gospel Choir ▶ Modroblues ▶
- varhanní koncert **Ester Moravetzové** ▶
- Vera Love** & GK-Band

pel —

výtvarné dílny • sportování • bojovka •
procházka s výkladem • deskové hry •
mediální dílna • divadelní dílna •

Denní modlitba

pá+so 7:30, 13:30, 19:00

PUB – nealko bar k setkání a k muzice
čt-so večer – 1:00

Čajovna

po většinu konání Sjezdu mládeže

— |aw

KONTROVERZNÍ GRAFICKÝ SKVOST THURN UND TAXIS

PAŘBY
BEZ PC

Tomáš Groll

Málokterá hra dokázala tak rozdělit hráčskou veřejnost jako Thurn und Taxis (Poštovní kurýr) - Hra roku 2006 v Německu, které v žebříčcích popularity zdaleka nepatří na přední příčky. Úspěch v Německu často předchází úspěch u nás. Nu, počkejme si a zatím si TuT představme.

Na hracím plánu je 22 středoevropských měst rozdělených do 6 oblastí a 9 zemí. Našince potěší přítomnost Budějovic a Plzně a zarazí Lodž na místě, kde by měla být spíš Praha.

Hráči staví poštovní síť a jejich úkolem je umístit své domky (poštovní pobočky) do měst na hracím plánu tak, aby dosáhli co nejdříve na co nejvíce bonusů (hodnota bonusů se postupně snižuje). Bonusy jsou udělovány za obsazení celé jedné oblasti (např. Bavorska), za pobočku v každé zemi a za délku trasy. Na konci se přičtou bonusy za získané kočáry a odečtou body za neumístěné domky.

Ve svém tahu si hráč nejprve vybere jedno město (kartu) z nabídky 6 měst, pak vyloží město na stůl před sebe. V dalších kolech k tomuto městu přikládá další sousedící města a tím vzniká trasa. Při stavbě trasy hráč využívá pomoci 4 postav, díky nimž si smí třeba vybrat nebo vyložit místo jedno-

ho města dvě. Když se hráč rozhodne trasu ukončit, může umísťovat domky do měst na trase – buď všechny do jedné země, nebo do každé země na trase jeden domek. Hra končí, jakmile někdo získá poslední kočár (ty hráči získávají za stále delší trasy), nebo někomu dojdou pobočky.

Proč hrát TuT? Herní princip je velice zajímavý, nabízí mnoho možností rozhodování a přitom je jednoduchý. Kdo nemá rád škození toho TuT uspokojí – v této hře se skoro nedá škodit druhým, a tak úspěch závisí především na vlastních schopnostech a troše náhody, aby v nabídce měst bylo alespoň jedno, které potřebuji. Hře však chybí více komunikace mezi hráči – třeba obchodování. Před zakoupením této kontroverzní hry doporučuji si ji nejprve někde vyzkoušet – buď si ji zamilujete, nebo není tou pravou. Už existují i rozšíření Der Kurier der Furstin a Glanz und Glorie. ■

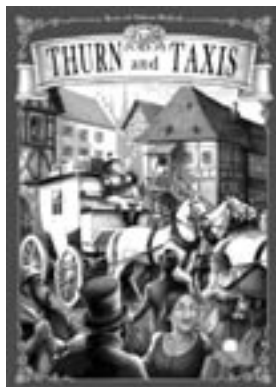
Rok vydání: 2006

Počet hráčů: 2 - 4

Doba hraní: 30 - 70 min

Cena: 690 Kč

Ocenění: Spiel des Jahres 2006, 2. místo
Hra německé veřejnosti 2006

Petice za změnu názvu evangelického časopisu pro mládež

Milá redakční rado Bratrstva, milý COMe!

Radujeme se z toho, že vedle jiných průběžně vznikajících a zanikajících křesťanských periodik pro mládež se Bratrstvo vyjímá svojí stálostí a kvalitativním růstem. Za to patří dík všem, kteří se na vzniku Bratrstva podílejí. Který ze současných časopisů se může pochlubit tak dlouhou a dobrodružnou historií plnou zákazů a obnoveného vydávání?

V době vzniku Bratrstva a v průsecích totality, kdy mohlo krátce vycházet, měl název časopisu jistě svůj podmanivý až elektrizující náboj. Šlo přece o náš vybojovaný časopis. Dnes - bezmála 18 let po návratu naší země ke svobodě - už ale nemá pro mladší generaci bez příslušné historické

zkušenosti název časopisu ten význam, jaký dříve. Časopis pro mládež má být časopisem mládeže. Již také název časopisu by měl ideálně odrážet nějakým způsobem aktuální zkušenost a život mladých (evangelíků).

S úctou k historii i současnosti evangelického časopisu pro mládež vás prosíme, abyste zvážili změnu názvu časopisu. Změna je život! Otcové zakladatelé měli pro název časopisu své důvody a jistě by nás pochválili, že nám není lhostejný. Přimlouváme se, aby k hledání vhodného názvu evangelického časopisu pro mládež došlo podle jasných kroků a pravidel s co největším zaangažováním všech mládežníků v ČCE.

Marie Medková (zástupce královéhradecké mládeže t.č. v Norsku)

Radim Žárský (Seniorátní farář pro mládež královéhradeckého seniorátu)

O LOŔCE, BOUŘI A TICHU

Pavel Prejda

Možná, že ta loďka s učedníky není jenom obrazem křesťanské církve na cestě dějinami, jak se to nejčastěji vykládá. Možná je to právě ten náš konkrétní sbor v tomto roce. Ohrožovaný všelijakými vlnami a porvyvy větru. Nevíme si s nimi rady a znaveně lapáme po dechu. Anebo je to naše mládež? Také věčně rozkolísaná, stále na pokraji zániku. A my jenom přemýšlíme, jakým směrem natočit kormidlo. Anebo je to naše rodina? Dvojice učedníků s několika malými neplavci, kde to také tu a tam pořádně zabouří? Hází to s námi a my cítíme, že nemáme plavbu pod kontrolou. Anebo jsou to ti dva, kteří si společnou cestu přes jezero teprve plánují? Ale sotva sednou do loďky, už to vypadá, že na jedné palubě spolu nevydrží.

A že za chvíli půjdou ke dnu. A možná je to ještě něco jiného. Možná je to obraz jedné jedině lidské duše. Zmítané, nejisté a rozechvělé. Ta se také občas cítí, jako by měla plachty rozervané na kousky. Jaké štěstí, že je s námi na palubě i On! Ten, který bouří a vítr okřikne a činí ticho veliké! ■

Petr Hanč pochází z Trutnova a povoláním je informatik. Rozhodl se strávit několik měsíců v mnišské komunitě Taizé ve Francii.

Taizé?

Taizé je vesnička ve východní Francii. Ticho tu ruší jen vlaky TGV a vojenské stíhačky. Ve vesničce je pár místních obyvatel a bílých krav a jedna křesťanská komunita. Zde se setkávají křesťané různých proudů z celého světa.

Jak dlouho tu jsi?

Přijel jsem v říjnu, na 3 měsíce. Zůstávám ale do června.

Jak ses do komunity dostal?

Po svém propuštění z práce jsem hodlal strávit nějaký čas v křesťanské komunitě či klášteře. Chtěl jsem změnit svůj životní styl a prohloubit svou víru a doufal jsem, že pobyt v komunitě mi v tom pomůže. O Taizé jsem něco slyšel a zaujaly mě jeho webové stránky, takže jsem sem v srpnu přijel jako návštěvník.

Co denní režim?

Pro osoby tvrdého ražení začíná den mší nebo bohoslužbou o půl osmé. Běžný jedinec ho zahájí společnou modlitbou o hodinu později. Následuje snídaně a dopolední program - biblický úvod, diskusní skupinky nebo práce. Po poledni je další společná modlitba, oběd, klid a dopolední program. Práce může být i v jiný čas, podle potřeby. Večer je třetí modlitba. Po jejím konci je v létě otevřena místní „hospoda“. O půl dvanácté jsou návštěvníci naháněni do chat či stanů.

Jací návštěvníci přijíždí do Taizé?

Jezdí sem křesťané různých vyznání převážně z Evropy, nejvíc Němci a Francouzi,

ze Slovanů Poláci. Většina z nich je ve věku 16 až 25 let, ale mohou přijet i dospělí. Bývá tu 100 až 5000 návštěvníků.

Co návštěvník prožije?

Nejdůležitější jsou společné modlitby v Kosteletě Smířeni. Modlitba trvá asi třičtvrtě hodiny. Skládá se z písní, čtení z Bible, přímluvné modlitby, chvíle ticha a ráno přijímání či Večeře Páně. Písňe jsou zároveň modlitby. Mají krátké texty a jednoduché čtyřhlasé melodie. Zpívají se pořád dokola. Jsou v různých jazycích a obsahují vždy překlad do několika dalších jazyků, takže se dá dopídit významu textu. Návštěvníci mají každý den úvod do bible. V něm jeden z bratrů mluví o biblickém textu či dopisu z Taizé. Posluchači se pak rozdělí do skupinek zpravidla mezinárodního složení a diskutují o připravených otázkách. Část je povolána také do práce, aby neměli příliš mnoho energie a my dobrovolníci příliš málo. Ve volném čase mohou návštěvníci cvičit čtyřhlasně taizácké písničky, projít se ke komunitnímu rybníku, modlit se v kapli či románském kostelíku. Mohou navštívit přenášku o jedné z chudých zemí, mezinárodních vztazích, pravoslavných ikonách apod.

Jakou práci děláš ty?

Za své působení jsem dělal vícero prací: umývání velkého nádobí, mytí, stavění a bourání stanů, přesouvání laviček ze stanů, hrabání listů, práce ve studené kuchyni, čištění kanálů v kuchyni, sběr pytlů s odpadky, hlídka v „hospodě“. Poslední tři měsíce pracuju až na výjimky v kostele. Rovnám zpěvníky, papíry s písněmi a biblickými texty a připravuju nové na další modlitby. Vysávám podlahu, rozmisťuju klekátko bratrů, rovnám kabely k mikrofonům, rozsvěcím, zhasínám a vyměňuju svíčky. Před modlitbou prudím návštěvníky, aby si nepovídali a nefotili. Jsou to duševně

nenáročné práce, ale někdy vyžadují trpělivost, vytrvalost a pokoru. Když je hodně návštěvníků, bývá to vysilující, ačkoli pracujeme jen 4 až 7 hodin denně.

Jak to v Taizé vypadá?

Vypadá to tu prostě, žádnou honosnost tu nenajdeš. Středem areálu je velký Kostel Smíření postavený v 60. letech a několikrát rozšířený, ve vesnici je kostelík ze 12. století. Biblické úvody a jiné společné činnosti se konají v několika přízemních domech a velkých stanech. Návštěvníci jedí venku nebo pod jednoduchou střechou a spí v chatách a ve stanech. Dlouhodobí obyvatelé (např. já) bydlí v domech. Některé mají hezké kamenné zdi typické pro tento kraj. V jednom domě je prodej a výstava s výrobky bratrů. Je tu také lesopark s rybníkem. Okolní krajina je mírně zvlněná.

Jaké další aktivity tam může návštěvník zažít?

Jednou týdně je regionální setkání - setkají se všichni návštěvníci ze stejné země. Někdy se koná promluva bratra Aloise, převora (šéfa) komunity. Promítají se videa o komunitě. Je možné navštívit blízké městečko Cluny, kde byla ve středověku velká katedrála a opatství, pod něž spadalo až 10000 mnichů v několika evropských zemích. Bratři to ale nevidí moc rádi, protože nechtějí, aby sem lidé jezdili kvůli turistice.

Kolik žije v klášteře stálých obyvatel a kolik je dobrovolníků?

Bratrů je tu asi 75 a 25 jich žije v chudých zemích, sester kolem deseti. Dobrovolníků je v létě asi 300, v jinou dobu 60 až 100.

Z čeho komunita žije?

Bratři žijí z prodeje keramiky, již vyrábějí, a z prodeje svých knih a zpěvníků. Pro sebe nepřijímají dary ani dědictví, ty je možné dát na fond Operace naděje. Z něj se hradí dobročinné aktivity a přispívá se návštěvníkům, kteří nemají na cestu. Provozní ná-

klady související s návštěvníky jsou hrazeny z účastnických poplatků, jež se liší podle země, odkud návštěvník pochází. V porovnání s cenou hotelu jsou poplatky malé. Je to možné díky tomu, že ubytování a strava jsou prosté a díky dobrovolné práci.

Jak se liší komunitní život od tvých představ?

Představoval jsem si, že život v komunitě je prochnut duchovní atmosférou, že je to něco zvláštního. Ve skutečnosti se skládá z nepříliš zajímavé práce, u níž nevidíš konečný smysl - smíření a oživení víry u návštěvníků - a ze společných modliteb, které do značné míry zevsední. Chování dobrovolníků není o moc lepší než chování průměrného křesťana. U bratrů je to lepší, ale nejsem s nimi zase tolik ve styku, abych to mohl pořádně posoudit. Jsou tu však dobré podmínky pro modlitbu. Při společné modlitbě se najde několik písniček, které tě osloví, a jsou tu nepřetržitě otevřené dva kostely, kde se můžeš věnovat osobní modlitbě. To vnímám velmi kladně. Také jsem si jistý, že komunita pomáhá smíření. Setkávají se tu katolíci, protestanti a pravoslavní z různých národů a vidí, že jsou v tom podstatně všichni stejní a že je hloupé chovat k sobě zášť. Když čtu o historii komunity nebo knihy jejího zakladatele bratra Rogera, tak si uvědomuji, že kořeny komunity jsou velmi dobré. Duch Svatý tu vane, ale při delším pobytu není snadné vidět.

Děkuji za rozhovor. ■

„Počkej, ještě zaúčtuju operaci číslo tři,“ pronesla Jana Andrejsová, studentka druhého ročníku Fakulty mezinárodních vztahů na VŠE, když jsem chtěl začít s rozhovorem. Účetnictví...hurá...?!? Kuponkové počty? Ale nee... „Student si může studium udělat jednoduché když chce, ale rozhodně bych netvrdila, že VŠE je nejtěžší gympl v Praze,“ říká Jana.

Co že to studuješ? Víš, že jsi na ekonomce, ale představovat ji celou je asi dost komplikované...

Já přeci jen začnu celou ekonomkou... Na ekonomce je šest fakult, já jsem na Fakultě mezinárodních vztahů. Všechny fakulty mají některé předměty společné. Jsou to předměty jako matematika, mikro a makro-ekonomie, cizí jazyk nebo statistika. Tohle musí člověk absolvovat, ať je informatik nebo národohospodář. Naše fakulta má navíc druhý jazyk na odborné úrovni, zaměřuje se na světovou ekonomiku, obchod mezi zeměmi, různá integrační uskupení (např. jeden celý předmět je věnován pouze EU)...

To máme fakulty, a co obory?

Každá fakulta jich má několik. Většinou se jedná o tříleté bakalářské obory s následným navazujícím magisterským studiem s vedlejším zaměřením. Na naší fakultě je možnost si vybrat z oborů Mezinárodní obchod, Cestovní ruch, Podnikání a právo nebo Diplomacie. Druhé dva obory jsou pětileté. Nejvíce studentů se hlásí na mezi-

národní obchod (tam jsem i já). Obory se od sebe podstatně liší, máme zcela jiné předměty, společně jsou jenom ty celoškolské.

Co chceš dělat až budeš velká? :o) S titulem v kapse, jako absolvent VŠE, Fakulty mezinárodních vztahů? Co tě teď baví a co máš ráda?

Co mám ráda?.. Jazyky. Sice na ekonomce je to spíš zase ekonomie v cizím jazyce, ale i tak mě to celkem baví. Potom mě bavila Evropská ekonomická integrace. Sama jsem se tomu divila. O Evropskou Unii jsem se nikdy nějak zvlášť nezajímala, ale ten předmět mě velmi příjemně překvapil. Co jednou budu dělat, to je ve hvězdách. Hodně lidí na ekonomce během studia také pracuje. Na naší fakultě to bohužel většinou není zaměstnání v oboru, ale spíš nějaké brigády. U studentů naší fakulty se ale také předpokládá zájem o studium v zahraničí a od toho se může odvíjet i budoucí zaměstnání všude tam, kde je potřeba vysoká úroveň cizího odborného jazyka.

Kam by ses chtěla vydat studovat ty?

Můj sen je studovat půl roku v Austrálii nebo na Novém Zélandu. Na tato dvě místa je ovšem celkem náročné se dostat. Jednak proto, že tam není vypisováno moc volných studijních míst a jednak proto, že jsou to atraktivní lokality a hlásí se tam hodně studentů. Kdyby to nevyšlo, rozhodně bych se ráda podívala i do nějaké jiné země... Jeden semestr v zahraničí strávit chci, ale spíš až po bakalářské zkoušce, na magisterském studiu.

Jaká je náplň vašeho studia? Nemám moc představu oproti třeba informatice, co váš obor zkoumá.

Makro a mikroekonomii se učí všichni. Na naší fakultě se navíc učí světová ekonomika, což je narozdíl od zmiňovaného mikra

obchodního podnikání moc zábavné nejsou, ale nejsou vůbec náročné. Naproti tomu světová ekonomika nebo mezinárodní obchod jsou o dost náročnější, ale mnohem zajímavější. Neříkám, že mě to baví všechno. To rozhodně ne. Ale ve většině předmětů si najdu alespoň část, která mě opravdu zajímá. Třeba u geografie světového hospodářství to bylo velmi náročné, ale něco zajímavého se tam taky našlo :-)

Jak u vás funguje studijní oddělení? Starají se o studentky dobře? A starají se studenti o sebe navzájem dobře?

a makra většinou teorie. Učíme se o historii různých integračních seskupení, vývoj ekonomiky v největších centrech (USA, Japonsko, EU...), dále tam máme předměty zaměřené na problémy ve světové ekonomice či na geografii. Také se u nás ale vyučují předměty pod souhrnným názvem Obchodní podnikání. Je to například ochrana spotřebitele, obchodní logistika nebo retail management. (U těchto předmětů je mi záhadou, proč se učí zrovna u nás... nevím, co to má společného s mezinárodním obchodem.) A to hlavní jsou asi předměty o mezinárodním obchodu (z těch se skládá i bakalářská zkouška). A co že to je? Teorie mezinárodního obchodu, obchodní politika, její prostředky a nástroje, základní vývojové trendy mezinárodního obchodu (MO), základy mezinárodní měnového a kurzového systému, mezinárodní organizace vztahující se k mezinárodnímu obchodu, vliv základních makroekonomických ukazatelů na MO, vliv hospodářské politiky vlády na MO.

Ehm... a to tě baví? Třeba takový retail management? :o)

Baví i nebaví. Jak co... Třeba předměty

Některé studijní referentky jsou velice ochotné, milé, ale jsou i takové, které jsou nepříjemné a seřvou vás kvůli úplné kravině. Informovanost je podle mě dobrá, stačí si číst internetové stránky. Vyučující používají pro komunikaci se studenty speciální server, kam ukládají materiály potřebné ke studiu a píšou důležité vzkazy. A jak si pomáhají studenti? Nevím, proč se o ekonomce v tomhle směru velice často diskutuje. Ano, máme Borce, kde lze najít spoustu užitečného materiálu, který tam vložili jiní studenti. Lze tam najít přednášky z minulých semestrů, ukázky testů a reference na předměty a učitele. Rozhodně však není pravda, že by člověk mohl vystudovat pouze díky materiálu z Borce. Jasně, jsou vyučující, kteří dávají semestr co semestr stejné varianty písemek - to se na ně pak stačí naučit z Borce. Pro mě je Borec důležitý hlavně kvůli referencím na učitele. Dozví se, „kdo vám to dá zadarmo“ a kdo naopak něco naučí a můžu si podle toho vybrat, co mi vyhovuje.. Borec je fajn a studium ulehčuje, ale do školy se stejně musím..

Díky za rozhovor!

V létě 2006 jsme se já a má přítelkyně vydali do Švédského království. Po rychlých přípravách jsme se rozjeli stopem na 4 týdenní pouť.

Štěstí přeje připraveným

Byli jsme připraveni na chladnější skandinávské léto, ale už přejezd na trajektu naznačoval, že slunko bude našim každodenním pozorovatelem. Většina místních obyvatel nám tvrdila, že to je nejteplejší léto za sto let. Ale pořád lepší táhnout trochu oblečení navíc, než pak někde mrznout.

Krajina – jeden velký „národní park“

Každý ví, že příroda ve Skandinávii je úžasná. Z našich zkušeností to můžeme jen potvrdit. Švédsko je obrovská země, proto není v lidských možnostech ji stopem projet v několika dnech. Navštívili jsme pouze jižní část Švédska (tj. asi 700 km na sever od nejjihnějšího cípu Švédska), kde převládají roviny, pole a sem tam lesík. Více na sever se profil krajiny mírně zvedá (ale nečekejte zázraky, nejvyšší hora Kebnekaise má jen 2111 m. n. m – ale tam my nebyli). Projeli jsme kolem velkých jezer Vannern a Vatern s nečistší vodou, co jsme kdy viděli, a krásnými písečnými plážemi. Osvěžující voda, pláž a milí lidé – no prostě nádhera. O několik desítek kilometrů dále na sever jsme navštívili kraj Dalarna s národním parkem Fulufallet s největším vodopádem Švédska (93 m) a přírodní rezervaci, i když ve Švédsku nenajdete rozdíl mezi NP, rezervací či nechráněnou krajinou. V okolí NP jsou malá města s typickými kostelíky ze dřeva. Nejzajímavější jsou však ploty okolo – celé ze dřeva bez jediného hřebíku. Cestou zpátky jsme se zastavili na ostrově Oland. Každý nám říkal, že na ostrově je krajina úplně jiná, než ve vnitrozemí, a taky že jo. Vypadá to tam skoro jako v Africe – žádný les, nic. Mimo jiné je zde největší švédský maják (42 metrů).

Už žádní divokí sobi?!

Během putování v odlehlých místech Dalarnského kraje jsme se každý den pokoušeli zpozorovat nějaké to divoké zvířátko v přírodě. Každý nám říkal, že Švédsko je plné sobů a losů a my pořád nic neviděli. Sice fotky medvědů a vlků v moderním dřevěném infocentru NP nám nahaly strach, na druhou stranu na letácích bylo napsáno, že místní medvědi jsou nejmírumilovnější z celého světa – no nevěřte jim. Jeden týden jsme pobýli v přírodě a nachodili desítky kilometrů. Konečně jsme také spatřili několik kusů sobů. Šťastní jak blechy jsme se o pár dní později dozvěděli, že ani jeden sob není divoký. Všichni sobi totiž patří Laponcům. A všichni sobi mají za uchem značku. Sobi jsou také jedna z největších příčin dopravních nehod. Jsou to tvrdohlavá zvířata, která vám z cesty neuhnou. Nakonec jsme se dočkali i divokého zvířete. Zahlédl jsem samici losa evropského, jak se brodí potokem. Neutekla a chvíli jsme se s údivem pozorovali. Prostě zážitek na celý život.

Být Čechem se ve Švédsku vyplatí

Při stopu člověk pozná místní obyvatele, jejich názory na různé věci, mentalitu,

jejich způsob žití a samozřejmě vše, co se nikde nedočtete. A s trochou štěstí se dostanete i pod přístřešek či na oběd (nevím jestli jsme takové vtěrky, nebo máme prostě štěstí ...). Jeden týden jsme totiž natírali dům jednomu milému pánovi, který nás nechal v domě samotné, odjel na dovolenou a ještě nám za to zaplatil. Jednu noc jsme spali na zahradě staršího páru u jezera Vattern a jednu noc dokonce v historickém centru města Stockholm. Švédí jsou velice milí, otevření a přívětiví, ale to až po té, co zjistí, že nejste Polák, ale Čech. Poláci totiž jezdí do Švédska za prací a jsou tam stále méně a méně populární.

Města – i ta stojí za návštěvu

Pro stopaře jsou většinou velká města hrozbou, protože se z nich špatně vyjíždí. Ale při čtyřtýdenním stopování Švédskem jsme nemohli opominout taková místa, jako jsou Uppsala a Stockholm. Středověké město Uppsala nás okouzlo obrovskou katedrálou, nádhernými parky a samozřejmě budovou nejstarší Skandinávské univerzity (1477). Ve Stockholmu jsme měli štěstí na spaní a mohli jsme tak ve městě strávit dva dny. Je daleko příjemnější obdivovat se krásám města s malým batůžkem na zádech, než pod tíhou 20 kilového batohu. Viděli jsme Královský palác i s výměnou stráží, parky, muzeum A. Nobela, historické jádro a také jsme se vykoupli hned vedle hlavního ostrova. Stockholm se totiž rozprostírá asi na 13 ostrovech.

Švédsko – země stopování zaslíbená

Ve Švédsku platí Všeobecné právo (Allemansrätt), což znamená, že krajina patří všem a můžete se volně pohybovat v přírodě. Přitom však musíte respektovat místní obyvatele, zvířenu i rostlinstvo. V zásadě tedy můžete stanovat všude, není-li omezeno zákazem, což se takřka nestává. Spaní v NP či rezervacích je taky zážitek. Když nespíte ve stanu, nabízí se ještě spaní v chatkách, které byly v minulosti určené

právě na přespávání. Dnes jsou používány přes zimu i léto pouze k odpočinku. V každé chatce najdete kamna, sedačky, v lépe vybavených i stůl a všechno vybavení na vaření. Vedle každé chatky je malinká kůlna se suchým záchodem a s připraveným dřívím. Když píšu s připraveným, tak myslím dřevo veškeré velikosti až po třísky. Samozřejměstí je pila a sekyrka. Některé chatky disponují i výbavou typu čaj, cukr, sůl, polévky; co kdyby někdo měl nouzi. V přírodě jsou tři typy chatek: placené s někým, kdo vybírá, placené s kasičkou na zdi a neplacené. Na všech je napsáno, že spánek zakázán, možný v případě nouze. Ale na medvěda se můžete vymluvit vždy. Na náš dotaz k ochranářům, zda se neztrácí vybavení v chatkách, nám bylo odpověděno, že ne, proč? Třeba se takového ohleduplného jednání dočkáme i u nás v Čechách. Stopování je ve Švédsku podle Švédů obvyklé, ale nikoho nepotkáte a všichni na vás koukají jak na blázna, protože místní už řadu let nestopují. Na druhou stranu, silnice jsou pro stop ve Švédsku jak stvořené. Na obou krajnicích je místa, že byste si tam postavili i stan. A na severu jsou dvoupruhové silnice tak široké, že by zde mohlo jet 6 aut vedle sebe. Kvalita švédských silnic a vůbec infrastruktury je úžasná. Aby ne, lidé zde platí jedny z nejvyšších daní v Evropě, mají ale štěstí, protože důsledek vysokých daní je vidět na každém rohu.

Veškeré dotazy na miroslav.fer@mail.com ■

ANNA KARENINA NA DIVADLE?

Klára Schneiderová

DIVADLO

Hm. Jak se dá šest set stránek košatého románu, který je pomalu širší než delší, rozumně smrsknout na tři hodiny? Říkala jsem si pochybovačně cestou do divadla. Představa Anny Kareniny na prknech se mi zkrátka nezdála. Takže jsem moc ráda, že se teď můžu pěkně tiše zastydět za svou podezřavost a dodatečně se Petrovi Gáborovi v duchu omluvit. Jeho inscenace slavného příběhu o různých podobách lásky a vášně totiž dokáže knižní podobu ctít a zachovat. Sledujeme v něm dva rovnocenné protikladné příběhy lásky. Levin a Kity, Vronskij a Anna. První pár najde své naplnění ve všednosti obyčejného života, víry a pokory, druhý se každodennosti děsí a žene se emocionálními eskapádami až ke tragickému konci. Vynést soud nad nečernobílými postavami je ale úžasně těžké. Lenka Vlasáková v roli Anny bravurně zvládla přechod ze spořádané a klidné manželky a matky do exaltované a hysterické milenkyně a budila střídavě soucit i vzdor. Sympatický a neohrabaný pochybovač Levin v podání Hynka Čermáka si získal srdce publika od první chvíle. Ruskost námětu se nezapře. Postavy si zamudrují kde můžou, ale divák místo toho, aby zíval nudou, ani nedutá. Ač drama, uteče text hry často až ke tragikomice, bonmotům, a ironii, které bychom v knize možná nenašli snadno. Zajímavě navržená scéna dokáže se stejnými rekvizitami představovat nádraží, taneční sál i orosenou louku. Protože příběh otevírá i uzavírá nádražní scéna s příjízdným vlakem, scénograf měl přes sebou těžký oříšek. Jak jej rozlouskl, neprozradím. Jen dodám, že i v tomto případě jsou diváci příjemně překvapeni. A jen se diví, že těch šest set stránek na divadle nějak rychle uběhlo.

L. N. Tolstoj:
Anna
Karenina.
Divadlo ABC.
Hrají: Lenka
Vlasáková/
Michaela
Badínková,
Martin
Mňahončák,
Hynek
Čermák,
a další.
Režie: Petr
Gábor.

BABEL

Olcha Ferjenčíková

FILM

Kolik řečí umíš... Ale ne, to v Babelu neplatí. Mluví se tam španělsky, arabsky, japonsky, znakovou řečí a samozřejmě také anglicky, superhrdina schopný pochopit postavy z různých prostředí ale chybí. A chyběl by, i kdyby znal všechny řeči světa. Nárazy rozdílných světů totiž nekončí zmatením jazyků ani kulturními nedorozuměními. K největším rachám dochází při překračování hranic v mysli. V příběhu propleteném stejně chaoticky i nevyhnutelně, jak se to někdy děje i v našich životech, se mexická chůva stará o děti amerického páru, který cestuje po Maroku, a jejich životní příběh se protne s puškou zanechanou japonským turistou. Japonská část filmu je vsazena zdánlivě bez příčiny a bez velkých souvislostí, působí ale velice tragicky. Hlučoněmá dívka bez matky, která volá o pomoc ve své samotě, nebo japonsští teenageři, kteří už nevědí, co by? S osamělostí člověka bez lidí se divák snaší z mumraje tokijského mrakodrapu přímo do marocké pouště, tradičně žijící společnost a západní turisté se střetávají s absurditami „války proti terorismu“ a úřednických mašinerií – a to vzdálené Japonsko je součástí Babelu našich životů, kde také putujeme po nejrůznějších končinách světa. Kde ale přitom dochází k těm největším nedorozuměním? Mezi blízkými a nejbližšími, asi. I když... ona se neschopnost pochopit svět, v němž žijí, dá jen těžko dělit na velkou a malou. Natožpak neschopnost sdílet se s druhým. S tou bojovali zejména Cate Blanchett a Brad Pitt v roli manželů, kteří spolu chtěli být chvíli sami. Možná i kvůli jejich výkonům film nakonec Oskara nedostal – byli příliš opravdoví. Ale nebojte se, třeba se právě díky nim a Babelu o některých věcech naučíte mluvit.

Režie: v USA
žijící Mexičan
Alejandro
González
Inárritu

Jméno Jana Cimického je známé jak v psychiatrii, tak v literatuře. Napsal například knihy *Psychoterapie slov*, *Stopami dlážděné*, *Lásko šílená* a nově sbírku milostné poezie *Ty a já*. Zde se autor ale sekl vedle. Kdo by čekal intimní zpověď Cimického, nedočká se jí. Nádech erotiky je velmi lehký a není ve všech básních. Sbíрка působí jako dílko nezkušeného hochy, který stále čeká, doufá a touží. Láska se pociťuje jako nejistá, hodně se objevuje naléhání na jeho milou. Vypravěč se lásku stydí dát najevo, stále se o ni bojí, vzlyká a vyzývá Boha. Zřetelně se projevuje autorovo vzdělání (v narážkách na filozofy a psychology dob minulých, i současnosti.) Milostné motivy se stále opakují (slunce, sen, vzpomínka, horečka, odloučení...) Většina básní hovoří o emocionálním pohledu na lásku, o srdci, rozum je upozaděn, je ale přítomen.

Všechny básně postrádají interpunkci, což je činí zajímavějšími. Cimický ale nepřišel s ničím novým, básně si jsou mnohdy velmi podobné, opakují se v nich i části veršů, rýmování je většinou jednoduché, mnoha z nich chybí jakékoli logické zakončení. Tři strofy někam spějí, čtvrtá vše „zahraje do outu“. Čtenář se ptá po účelu básní, a to je určitě škoda.

Knihy rozhodně není náročná, k odpočinku ale poslouží dobře. Dá se totiž číst s takovou pozorností, jakou vyžadují příběhy červené knihovny. Mladí čtenáři ve verších jistě najdou nějaké své myšlenky a ti starší si zavzpomínají. Pokud autor svoji knihu psal za tímto účelem, pak se mu to beze zbytku povedlo a nejde mu nic vytknout. Přesto by se ale předtím, než bude chtít vydat další knihu podobného ražení, měl zamyslet nad větou. „Šetřte naše lesy.“

Cimický, Jan:
Ty a já. DEUS,
Praha 2007.
176 str.

SMS RECENZE

Film *Atentat* v *Ambassadoru* je příjemně pokoukání u kterého se stihnete venovat slečně. Trochu sladká, zajímavá konec. tLama

Vyšel další super Garfield. Jmenuje se Garfield ve velkém a je v něm vyvoj podoby Garfielda od nejstarsích komiksu do teď :
o) nenechte si ujít další dávku chlupaté legrace! :o)

Kusturicův snímek, který se odehrává na Bosensko Srbské hranici určitě stojí za vzhlednutí. směs bizarní komedie, válečné tragedie a milostné románci s typickou balkánskou hudbou a krásným koncem vypovídá o tom, že život je krásný! :-)))

Díky *Atlasu* ptáků České a Slovenské republiky vydanému v *Academii* se vám každý pohyb v křoví, každý hlas v koruně stromu stane dobrodružstvím. Kapesní formát, křídový papír, zobrazení i ve svatebním a zimním šatě, u hnízdicích druhů vejce, mapky a popis výskytu a cena 185,- Kč - to je jen krátký výčet kladných stránek publikace. Drama

Vaše SMS recenze na filmy, knihy, muziku a jiné můžete zaslat na tel. číslo 724321575

Jarní Seniorátní dny mládeže v Lito- myšli 20. – 22. dubna 2007

Myslíte si, že je odvaha být křesťanem? Jste odvážní? Těmito (a podobnými) otázkami se rámovalo téma Jsem křesťan, kdo je víc!?? Na úvod nás odvázně vítali organizátoři z řad odborů chrudimského a královéhradeckého seniorátu a při prvním společném programu i farář pro mládež chrudimského Lukáš Ondra. Seznamovali jsme se i tak, že každá zastoupená mládež se měla scénkou představit a předvést, kterak se scházejí a co všechno dělají. Nejvýrazněji zapůsobila asi s dvaceti mládežníky pardubická, nejpůsobivěji vyzněla věta „My jsme konfirmandi, mi nic neděláme.“ Navečer jsme ještě šli na procházku Litomyšlí a na noc jsme vyslechli pobožnost a shlédli film Trio z Belleville. V sobotu dopoledne nás pardubický farář Daniel Ženatý odvázně obohatil „přednáškou“ o odva-

ze být křesťanem, sdělně uvedl některé případy i příklady ze života a nakonec již méně odvázně čelil mnohým názorovým výpadům, týkajících se zejména nepřátel i přátel v církvi a ve společnosti. K poledni jsme se společně fotografovali a odpoledne jsme vytvořili diskusní skupiny, v nich jsme přemýšleli nad tím, kde a jak se projevuje křesťanské bytí.

Přišli jsme na to, že všude, ale často má odlišnou podobu, než jak si můžeme představovat. Odpoledne byla řada z nás účastna dílen sportovních, psychoherních, procházkových, čtených, hudebních. Večer jsme byli přítomni muzikálu Časlavské mládeže nejen o hledání sebe sama. A v noci jsme celkem pobylí v čajovně. V neděli ráno jsme šli do evangelického kostela k bohoslužbám, při nichž kázal Lukáš Ondra. Rozešli jsme několika „svítáckými“ písněmi s pocity, že tady má být i celocírkevní sjezd (nejen) evangelické mládeže... ■

JARNÍ ŠPEK

Cimburová Žofie

ZPRÁVA

Po roční pauze se konaly seniorátní dny mládeže pod novým názvem ŠPEK (Šůbalská Párty Eventuálních Křesťanů). Tato společná akce Ústeckého a Libereckého seniorátu byla výborným způsobem organizovaná, obrovský dík patří sboru ČCE v Teplicích! Většinu aktivit vedli samotní mládežníci – od společenských her přes koncert hudební skupiny OMG až po zběsilé pobíhání po Teplicích s vysílačkami. Velice jsme ocenili přednášku a dílny (workshopy) na téma „édiž a křesťané“, které pro nás připravil Mikuláš Vymětal, farář pro mládež v Praze. Z mozkových závitů se nám kouřilo při detektivní divadelní hře, kterou připravili „Chomutováci“.

Jak bychom mohli tuto zprávu ukončit? Nemůžeme se dočkat dalšího ŠPEKU, který se bude konat na podzim, nejspíš někde v Libereckém seniorátu. ■

Evropa se ráda nad Ameriku povyšuje. My jsme ta stará kultura, oni hamburgero- cocacoloví hlupáci. Tenhle postoj je hodně rozšířen mezi mladými lidmi. Bush je trouba, plete si země, neumí mluvit a „zvorál“, na co sáhl. Je nebezpečný; zatáhl USA do dobrodružství, jež nebyla dobře naplánovaná, domyšlená, a ani americká armáda se spojenci je nezvládne. [...] Jistě, válečné akce Spojeným státům nějak nevycházejí, ale Bush v Iráku a Afghánistánu teror nešíří, chce pravý opak... Už se moc nemluví o 11. září 2001 (teroristický útok na USA, okolo tří tisíc mrtvých), už je zapomenuto, jak nepřijatelný je pro Evropana Taliban a jaká bestie byl Saddám Husajn, zbyly jen výčty chyb a pocit, že Spojené státy mají čím dál méně společného s Evropou, která si to s islámskými režimy nehodlá rozházet. Bush euroturné začal u nás, v zemi, která žila pod ruskou nadvládou a byla Rusy okupována. Tehdy se k USA vzhlíželo jako k symbolu svobody. Dnes to vypadá, že nás Rusko neohrožuje, je slabé, někdo dokonce tvrdí, že demokratické (jako by k demokracii nepatřila třeba svoboda slova), a tak sílí pocit, že Ameriku nepotřebujeme. A to, že potřebuje ona nás, většinu nezajímá. Ale zdá se, že to je pravda, že Bush hledá evropské spojence. [...] Nemáme důvod Američany za přátele nepovažovat. My rozhodně ne. (Martin Fendrych, Týden 14/24)

Během léta se nabízí jako vždy rozmanitá nabídka akcí a pobytů také pro mládež. Na některých celocírkevních akcích je ještě volno. Sledujte web <http://mladez.evangnet.cz>.

Z regionálních akcí upozorňujeme na :

- brigádu v Kunvaldu – 1.–14. 7.
- kurz pro varhaníky – mládežníky – 1. – 4. 7.
- cestu „Za krajany, za poznáním, na východ“ – 1.– 21. 7.
- pobyt pro mládež s Ratejnou – 7.–14. 7.
- biblický kurz na Blažkově – 26. 8. – 1. 9.

O těchto a dalších čtěte na <http://www.evangnet.cz>.

Nepřehlédněte také upoutávku na Sjezd (nejen) evangelické mládeže.

13. –19. srpna se bude – tentokrát v Táboře – konat tradiční Celostátní setkání mládeže pořádané římsko-katolickou církví. V Táboře se čeká kolem 5000 mladých věřících lidí, zejména ve věku 16 – 21 let. Setkání je ale koncipováno už pro 14leté a horní hranice není omezená – připravuje se speciální program i pro vysokoškoláky a starší. Více na <http://www.tabor2007.signaly.cz/>

G3 Jihočeský seniorát

České Budějovice

stáří: 1922/1899
počet farářů: 6/7
kapacita: 135
délka: 20
manuálně varhan: 2

G4 Jihočeský seniorát

Kaplice

stáří: 1946/2004
počet farářů: 11/1
kapacita: 80
délka: 9
manuálně varhan: 2

Hudební dílna instrumentální (Ladislav Moravetz)

Na pátečním programu Sjezdu (nejen) evangelické mládeže v Litomyšli je mimo jiné instrumentální hudební dílna. Prosíme zájemce o účast na této dílně, aby se přihlásili předem Ladislavu Moravetzovi! Více informací o dílně naleznete v příložené anotaci:

Cílem této instrumentální dílny je vytvořit **originální sjezdový orchestr (OSO)**, který bude účinkovat při závěrečných bohoslužbách. Na repertoáru budou 2 instrumentální kusy a rozmanité doprovody písní, které zazní při bohoslužbách. Počet členů OSO je neomezený. Jsou vítáni jak začátečníci, tak i pokročilejší instrumentalisté. Pokud hrajete na **smyčcový nástroj** (housle, viola, violoncello, kontrabas) nebo na **dechový nástroj** (příčná flétna, klarinet, hoboje, fagot, saxofon, trubka, lesní roh, basová křídlovka, pozoun, tuba), a máte chuť a odvahu se zúčastnit této dílny, prosíme, abyste se písemně přihlásili do 9.9. 2007 na adresu celocírkevního kantora: Ladislav Moravetz, Sola Gratia, Lázně 1001, 768 61 Bystřice pod Hostýnem 1 nebo cckantor@srcce.cz. Ve vaší přihlášce ať nechybí vaše jméno, příjmení, věk, adresa, telefon a stručný popis vašich hudebních dosavadních zkušeností.

BRATRSTVO

roč. 48/2007

číslo VI

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické. Redakční kruh řídí Filip Keller.

Grafická úprava Štěpán Bartošek, technická redakce Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangnet.cz>

Celoroční předplatné 180,- Kč, jednotlivé číslo 18,- Kč. Vychází 10× ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.

ISSN – 1213-9351